

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 25. syyskuuta 2025
(OR. en)

13254/25

Toimielinten välinen asia:
2025/0293 (NLE)

ENV 893
CLIMA 370

EHDOTUS

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	25. syyskuuta 2025
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2025) 522 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖS Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemista koskevan sopimuksen sopimuspuolten kokouksen yhdeksännessä istunnossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta sopimuksen liitteessä 3 olevaan taulukkoon 1 tehtävään muutokseen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2025) 522 final.

Liite: COM(2025) 522 final

Bryssel 25.9.2025
COM(2025) 522 final

2025/0293 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemista koskevan sopimuksen sopimuspuolten kokouksen yhdeksännessä istunnossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta sopimuksen liitteessä 3 olevaan taulukkoon 1 tehtävään muutokseen

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemista koskevan sopimuksen, jäljempänä 'AEWA-sopimus', sopimuspuolten kokouksen yhdeksännessä istunnossa Euroopan unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta sopimuksen liitteessä 3 olevaan taulukkoon 1 tehtävän muutoksen hyväksymisen osalta.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Sopimus Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemisesta

AEWA-sopimuksella pyritään suojelemaan muuttavia vesilintuja ja niiden elinympäristöjä Afrikassa, Euroopassa, Lähi-idässä, Keski-Aasiassa, Grönlannissa ja Kanadan saaristossa.

AEWA-sopimus laadittiin muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemisesta tehdyn yleissopimuksen puitteissa, ja YK:n ympäristöohjelma hallinnoi sitä. Sen avulla valtiot ja kansainvälinen ympäristönsuojeluyhteisö pyrkivät yhdessä koordinoimaan muuttavien vesilintujen suojelua ja hoitoa läpi koko muuttoreitin.

Sopimus tuli voimaan 1. marraskuuta 1999. EU on ollut sopimuksen sopimuspuoli 1. lokakuuta 2005 alkaen¹. Tällä hetkellä sopimuspuolia on 85. Niistä 46 on Euraasiasta (EU mukaan luettuna) ja 39 Afrikasta. EU:n jäsenvaltioista 24 on sopimuksen sopimuspuolia².

Sopimukseen perustuvat sitoumukset pannaan unionin lainsäädännössä täytäntöön luonnonvaraisten lintujen suojelusta annetulla direktiivillä 2009/147/EY (lintudirektiivi)³. Lintudirektiivi koskee kaikkien luonnonvaraisina elävien lintulajien suojelua niiden jäsenvaltioiden Eurooppaan kuuluvilla alueilla, joihin perussopimusta sovelletaan. Se kattaa näiden lajien suojelun ja säilyttämisen, ja siinä vahvistetaan säännöt niiden hyödyntämisestä.

2.2. Sopimuspuolten kokous

Sopimuspuolten kokous on sopimuksen pääasiallinen päättävä elin. Sillä on valtuudet tarkistaa sopimuksen liitteitä, ja se kokoontuu joka kolmas vuosi. Jokaisella sopimuspuolella on yksi ääni, mutta alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt, kuten EU, käyttävät äänioikeuttaan siten, että niillä on yhtä monta ääntä kuin niillä on jäsenvaltioita, jotka ovat tämän sopimuksen sopimuspuolia. Liitteiden muutokset hyväksytään kokouksessa läsnäolevien sopimuspuolten kahden kolmasosan äänten enemmistöllä.

Sopimuspuolten yhdeksäs kokous järjestetään 11.–15. marraskuuta 2025 Bonnissa, Saksassa.

2.3. Suunniteltu säädös

Sopimuspuolten on määrä hyväksyä 11.–15. marraskuuta 2025 pidettävässä kokouksessaan päätöslauselma 9.xx, jäljempänä 'suunniteltu säädös', joka koskee sopimuksen liitteiden muuttamista sopimuksen X artiklan 5 kappaleen mukaisesti.

¹ Neuvoston päätös 2006/871/EY, tehty 18 päivänä heinäkuuta 2005, Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemista koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta. EUVL L 345, 8.12.2006, s. 24.

² Jäsenvaltioista kolme ei ole sopimuksen sopimuspuolia: Itävalta, Malta ja Puola.

³ EUVL L 20, 26.1.2010, s. 7, <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:020:0007:0025:fi:PDF>.

Suunnitellun säädöksen tarkoituksena on muuttaa sopimuksen liitettä 2, liitteessä 3 olevaa toimintasuunnitelmaa ja liitteessä 3 olevaa taulukkoa 1. Sopimuksen liitteessä 2 on luettelo niistä muuttavista vesilinnuista, joihin sopimusta sovelletaan, ja liitteessä 3 täsmennetään toimenpiteet, jotka sopimuspuolten on toteutettava ensisijaisten lajien osalta. Ensisijaiset lajit luetellaan liitteessä 3 olevassa taulukossa 1 kyseisessä taulukossa esitettyjen kriteerien mukaisesti.

Sopimuksen II artiklassa määrätään seuraavaa: ”Sopimuspuolet ryhtyvät koordinoituihin toimenpiteisiin säilyttääkseen tai palauttaakseen muuttavien vesilintujen suotuisan suojelutason. Tässä tarkoituksessa ne soveltavat kansallisen toimivaltansa rajoissa tämän sopimuksen III artiklassa määrättyjä toimenpiteitä sekä IV artiklan mukaisessa toimintasuunnitelmassa määritettyjä erityisiä toimenpiteitä.”

Suunniteltu säädös tulee voimaan kaikkien sopimuspuolten osalta, ja siitä tulee sopimuspuolia sitova yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona se hyväksytään sopimuspuolten kokouksessa, ei kuitenkaan sellaisten sopimuspuolten osalta, jotka ovat tehneet varauman. Sopimuspuolet voivat 90 päivän kuluessa tehdä varauman liitteeseen tehtävän muutoksen osalta jättämällä siitä tallettajalle kirjallisen ilmoituksen.

3. EUROOPAN UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Suunniteltu säädös sisältää Yhdistyneen kuningaskunnan AEWA-sopimuksen teknisen komitean suositusten perusteella esittämiä muutoksia⁴ sopimuksen liitteeseen 2, liitteessä 3 olevaan toimintasuunnitelmaan ja liitteessä 3 olevaan taulukkoon 1. Nämä muutokset ovat seuraavat:

- 1) Liitteeseen 2 ja liitteessä 3 olevaan toimintasuunnitelmaan ehdotetut muutokset vastaavat lintudirektiiviä, joka on EU:n oikeudellinen väline sopimuksen täytäntöönpanemiseksi, eivätkä ne edellytä muutoksia tähän direktiiviin. Näistä muutoksista, jotka perustuvat pääasiassa tieteen kehitykseen ja ennalta varautumisen periaatteeseen, keskustellaan jäsenvaltioiden kanssa lintu- ja luontodirektiivien asiantuntijaryhmässä sekä neuvoston työryhmissä. Komissio voi hyväksyä ne EU:n puolesta Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemista koskevan sopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta 18 päivänä heinäkuuta 2005 tehdyn neuvoston päätöksen 2006/871/EY 3 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaisesti.
- 2) Liitteessä 3 olevaan taulukkoon 1 ehdotetut muutokset koskevat tiettyjen lajien populaatioiden luokkien muuttamista suojelutasoa koskevan AEWA:n yhdeksännen raportin yhteydessä kerätyn näytön perusteella.

Suurin osa ehdotetuista muutoksista vastaa lintudirektiiviä, joka on EU:n oikeudellinen väline sopimuksen täytäntöönpanemiseksi, eivätkä ne edellytä muutoksia tähän direktiiviin. Komissio voi hyväksyä ne EU:n puolesta neuvoston päätöksen 2006/871/EY 3 artiklan 1 ja 3 kohdan mukaisesti.

Yhden lajin yhtä populaatiota koskeva luokittelun muutos ei kuitenkaan vastaa asiaa koskevaa EU:n lainsäädäntöä (lintudirektiivi). Kyseessä oleva muutos koskee tundrakurmitsan (*Pluvialis squatarola squatarola*) Länsi-Euroopan ja Länsi-Afrikan populaation siirtämistä taulukon 1 sarakkeen B luokasta 2e sarakkeen A luokkaan 1b. Tämä tundrakurmitsan populaatiota koskeva suunniteltu muutos merkitsee sitä, ettei metsästys enää olisi sallittua sopimuksen nojalla, vaikka kyse on lajista, joka

⁴ AEWA, ilmoitus 2025/016: Sopimuspuolten kokouksen yhdeksättä istuntoa varten vastaanotetut ehdotukset sopimuksen muuttamisesta, lähetetty 18. heinäkuuta 2025.

sisältyy lintudirektiivin liitteessä II olevaan B osaan ja jota voidaan näin ollen metsästää joissakin jäsenvaltioissa. Jos tämä muutos hyväksytään, se edellyttäisi näin ollen lajille vahvempaa oikeudellista suojaa kuin mitä EU:n lainsäädännössä edellytetään. Luokittelun muutosta pidetään kuitenkin tarpeellisena, koska laji on äskettäin luokiteltu vaarantuneeksi Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton maailmanlaajuisessa uhanalaisten lajien luettelossa (IUCN Red List of Threatened Species) sen vuonna 2024 tehdyn päivityksen myötä.

Näin ollen on tarpeen vahvistaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdan mukaisesti EU:n puolesta otettava kanta, jotta tämä muutos voidaan hyväksyä unionin puolesta. Neuvoston päätöksen 2006/871/EY 3 artiklan 4 kohdan mukaisesti komission on kuitenkin tehtävä varauma tundrakurmitsaa koskevan ehdotetun muutoksen osalta, kuten se teki edellisissä sopimuspuolten kokouksissa sellaisten muutosten osalta, joilla oli vastaavanlaisia vaikutuksia. Tämä on tarpeen, koska muutos edellyttäisi lintudirektiivin muuttamista, mikä ei ole mahdollista 90 päivän kuluessa siitä päivästä, jona muutos hyväksytään sopimuspuolten kokouksessa.

4. OIKEUSPERUSTA

4.1. Menettelyllinen oikeusperusta

Sopimuspuolten kokous on Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemista koskevalla sopimuksella perustettu elin.

Säädös, joka sopimuspuolten kokouksen on määrä antaa, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunniteltu säädös on sitova kansainvälisen oikeuden nojalla, ja se voi vaikuttaa ratkaisevasti EU:n lainsäädännön eli tässä tapauksessa EU:n lintudirektiivin sisältöön. Tämä johtuu siitä, että jotkin AEWA-sopimuksen liitteessä 3 olevassa taulukossa 1 lueteltuihin ensisijaisiin lajeihin liittyvät toimenpiteet – erityisesti metsästyksen liittyvät toimenpiteet – joita sopimuspuolten on toteutettava, eivät aina ole yhteensopivia sen kanssa, mitä lintudirektiivissä säädetään saman lajin osalta. Jos lintudirektiivin liitteeseen II sisältyvää lajia ei AEWA-sopimuksen mukaan enää saa metsästää, lintudirektiiviä olisi muutettava.

Neuvoston päätöksen 2006/871/EY 3 artiklan nojalla komissio valtuutetaan yhteisön toimivaltaan kuuluvissa asioissa ”hyväksymään yhteisön puolesta sopimuksen X artiklan 5 kappaleen mukaisesti hyväksytyt sopimuksen liitteiden muutokset”. Kyseinen valtuutus kuitenkin ”koskee ainoastaan muutoksia, jotka ovat luonnonvaraisten lintujen ja niiden luonnollisen elinympäristön suojelua koskevan yhteisön lainsäädännön mukaiset ja joista ei aiheudu muutoksia kyseiseen lainsäädäntöön”.

Koska liitteessä 3 olevaan taulukkoon 1 ehdotettu muutos, joka koskee tundrakurmitsaa (*Pluvialis squatarola squatarola*), edellyttäisi lintudirektiivin muuttamista, on tarpeen antaa neuvoston päätös, jolla vahvistetaan sopimuspuolten yhdeksännessä kokouksessa EU:n puolesta tässä asiassa otettava kanta⁵.

Suunnitellulla säädöksellä ei täydennetä eikä muuteta sopimuksen institutionaalisia rakenteita.

Ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on näin ollen SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

⁵ Komissio voi hyväksyä sellaiset muutokset, jotka eivät edellytä lintudirektiivin muuttamista, 18 päivänä heinäkuuta 2005 tehdyn neuvoston päätöksen 2006/871/EY mukaisesti.

4.2. Aineellinen oikeusperusta

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota EU:n puolesta otettava kanta koskee. Jos suunnitellulla säädöksellä on kaksi tavoitetta tai siihen sisältyy kaksi osatekijää ja jos näistä tavoitteista tai osatekijöistä toinen on mahdollista määritellä pääasialliseksi tavoitteeksi tai osatekijäksi, johon nähden toinen tavoite tai osatekijä on liitännäinen, SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla hyväksyttävällä päätöksellä on oltava vain yksi aineellinen oikeusperusta, eli se, jota pääasiallinen tai ensisijainen tavoite tai osatekijä edellyttää.

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät ympäristöön.

Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta.

4.3. Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana olisi oltava SEUT-sopimuksen 192 artiklan 1 kohta yhdessä SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

5. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemista koskevan sopimuksen sopimuspuolten kokouksen suunnitellulla säädöksellä muutetaan sopimuksen liitettä 3, on aiheellista julkaista se *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* sen jälkeen kun se on hyväksytty.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemista koskevan sopimuksen sopimuspuolten kokouksen yhdeksännessä istunnossa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta sopimuksen liitteessä 3 olevaan taulukkoon 1 tehtävään muutokseen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 192 artiklan 1 kohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Sopimus Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemisesta, jäljempänä 'sopimus', tuli voimaan 1 päivänä marraskuuta 1999, ja se hyväksyttiin Euroopan unionin puolesta neuvoston päätöksellä 2006/871/EY⁶.
- (2) Sopimuksen X artiklan 5 kohdan nojalla sopimuspuolten kokous voi hyväksyä muutoksia sopimuksen liitteisiin.
- (3) Sopimuspuolten yhdeksännessä kokouksessa, joka pidetään 11–15 päivänä marraskuuta 2025, on tarkoitus hyväksyä päätöslauselma sopimuksen liitteisiin tehtävien muutosten hyväksymisestä. Sopimuksen liitteessä 3 olevaan taulukkoon 1 ehdotettu muutos, joka koskee tundrakurmitsaa (*Pluvialis squatarola squatarola*), edellyttäisi, jos se hyväksytään, direktiivin 2009/147 muuttamista, eikä se näin ollen ole sellainen muutos, jonka komissio voi hyväksyä neuvoston päätöksen 2006/871/EY 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti, luettuna yhdessä kyseisen artiklan 3 kohdan kanssa.
- (4) On tarpeen vahvistaa sopimuspuolten kokouksessa EU:n puolesta otettava kanta sopimuksen liitteessä 3 olevaan taulukkoon 1 ehdotettuun muutokseen, joka koskee tundrakurmitsaa (*Pluvialis squatarola squatarola*), koska muutos tulee sitomaan EU:ta ja voi vaikuttaa ratkaisevasti EU:n lainsäädännön eli tässä tapauksessa lintudirektiivin sisältöön.
- (5) Päätöslauselman 9.xx luonnokseen sisältyvä, Yhdistyneen kuningaskunnan sopimuksen liitteessä 3 olevaan taulukkoon 1 ehdottama muutos, joka koskee tundrakurmitsaa (*Pluvialis squatarola squatarola*), olisi hyväksyttävä Euroopan unionin puolesta, koska se edistää tämän lajin vähenemässä olevien populaatioiden parempaa suojelua,

⁶ EUVL L L345, 8.12.2006, s. 24.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Sopimuksen sopimuspuolten yhdeksännessä kokouksessa EU:n puolesta otettava kanta on seuraava:

Hyväksytään sopimuspuolten yhdeksännessä kokouksessa Euroopan unionin puolesta Yhdistyneen kuningaskunnan sopimuksen liitteessä 3 olevaan taulukkoon 1 ehdottama muutos, joka esitetään sopimuksen sopimuspuolten yhdeksännen kokouksen päätöslauselman 9.xx luonnoksessa ja joka koskee tundrakurmitsaa (*Pluvialis squatarola squatarola*).

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*